

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 7/1981-82 med anledning av ltm Bert Häggbloms hemställningsmotion till landskapsstyrelsen att en studiedag om självstyrelsen ordnas i de åländska grundskolorna.

Landstinget har inbegärt kulturutskottets yttrande över ovan nämnda motion. Utskottet, som hört utbildningschefen Börje Karlsson och skolinspektören Erik Skrifvars, får härmed vördsamt anföra följande.

Landstinget har vid upprepade tillfällen framhållit vikten av att Ålands självstyrelse ägnas uppmärksamhet i skolundervisningen i landskapet. Under senare år har särskilda ansträngningar gjorts för att tillgodose behovet av läromedel för detta slag av undervisning. Självstyrelsens roll i det åländska samhället är dock sådan att den bör ägnas kontinuerlig uppmärksamhet i skolan även vid sidan om den schemabundna undervisningen i hembygdkunskap, samhällslära och liknande ämnen.

I grundskolan anordnas varje år vid olika tillfällen s.k. temadagar, varvid aktuella teman under en hel skoldag uppmärksammas ur olika synvinklar inom ramen för respektive ämne på skolschemat. Rekommendationer om temadagar utsänds till skolorna av utbildningsavdelningen medan det ankommer på envar skola att besluta om en sådan dag och att närmare utforma dagen. Utskottet konstaterar att självstyrelsen är ett väl lämpat tema för en sådan dag. Olika aspekter på landskapets särställning men även på dess historia, kultur och näringsliv kunde härvid anläggas inom ramen för respektive ämnen.

Ett framgångsrikt genomförande av olika temadagar förutsätter att lärarna besitter tillräckliga insikter i de teman som behandlas. Det ankommer närmast på skolornas huvudmän och landskapsstyrelsens utbildningsavdelning att bistå i detta avseende. Numera anordnas varje år ett antal obligatoriska studiedagar för lärarna i grundskolorna. Enligt utskottets mening vore det skäl att vid en sådan studiedag uppmärksamma Ålands självstyrelse och dess funktion. Ämnet har berörts vid tidigare studiedagar men då rätt lång tid förflutit sedan dess och lärarkåren delvis förnyats kunde det vara skäl att ånyo beakta saken.

Utskottet omfattar för sin del motionärens förslag om en temadag och har något preciserat hemställningsklämman i enlighet härmed. Av motionens

motivering framgår att den närmast syftar till att belysa den åländska självstyrelsen för eleverna i form av en temadag. Ordet "studiedag" som åsyftar ett för lärarna avsett arrangemang har därför föreslagits utgå ur klämman.

Utskottet konstaterar att en åsyftad temadag möjligen går att anordna ännu denna termin, exempelvis i anslutning till Ålands flaggas dag den sista söndagen i april. Flaggdagen skulle för övrigt kunna vara utgångspunkten för en årligen återkommande temadag.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte hemställa hos landskapsstyrelsen om att en temadag om Ålands självstyrelse ordnas i alla åländska grundskolor under detta år.

Mariehamn den 25 mars 1982.

På kulturutskottets vägnar:

Erik Sundberg
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordf. Sundberg, v. ordf. Olof M. Jansson, ledamöterna K.-G. Fagerholm, Holmberg och Sagulin (delvis) samt ersättaren Öberg (delvis).